

Verksamhetsberättelse 2019

Syfte

Demensföreningens syfte är att bevaka intressen och rättigheter och att förbättra förhållandena för personer med demens och deras anhöriga och för yrkesverksamma inom området. Föreningen vill öka kännedomen om och förståelsen för hur det är att leva med demens, möta aktuella behov och trygga tillgången på information och kunskap om demens. Föreningen vill därmed medverka till en kvalitativ utveckling av demensomsorgen och demensvården i landskapet i samverkan med andra föreningar, organisationer och samhällsinstanser.

Demensföreningens profil är att vara kontaktskapande, rådgivande och stödande för i huvudsak personer med demenssjukdom och deras anhöriga. Föreningens verksamhet skall tillgodose målgruppernas behov eftersom de själva kan ha begränsade möjligheter att föra sin talan i sak. Föreningen väcker initiativ och fungerar som referensgrupp och resursorganisation i samarbete med andra berörda föreningar, organisationer och samhällsinstanser. Föreningen är remissinstans i ärenden och lagförslag som berör föreningens målgrupper.

Styrelse och ersättare, övriga funktionärer och verksamhetsgranskare:

Styrelse och ersättare

Tuula Mattsson	Ordförande
Inger Eriksson	Viceordförande
Jatta Erämetsä	Styrelsemedlem
Regina Johansson	Styrelsemedlem
Tor-Björn Lundberg	Styrelsemedlem
Anne Sjölund	Styrelsemedlem
Mejt Svahnström	Styrelsemedlem
Knut Grüssner	Ersättare
Marja Harcke	Ersättare

Övriga funktionärer

Cita Nylund	Vik. verksamhetsledare
Fia Hagelberg	Verksamhetsledare

Verksamhetsgranskare

Agneta Brunila	Ordinarie
Ann-Charlotte Sjölund	Ordinarie
Hans-Erik Lindeman	Ersättare

1. Demensrådgivning

Demensrådgivningen är ett av de högst prioriterade områdena inom föreningens verksamhet. Rådgivningen är avgiftsfri och tillgänglig för hela landskapet. De huvudsakliga målgrupperna är personer med kognitiv svikt och demens, deras anhöriga och föreningens medlemmar. Andra målgrupper har främst varit yrkesverksamma inom social- och hälsovård samt övriga berörda serviceproducenter.

Demensrådgivningen har tillhandahållits av föreningens verksamhetsledare Fia Hagelberg. Individuell rådgivning har tillhandahållits genom telefonkontakt, mottagning, hembesök, besök till andra enheter och e-postkontakt, i syfte att ge information, råd och stöd samt hänvisning till andra serviceproducenter. Rådgivningen har även omfattat möten med sakkunniga, föranledda av vård- och serviceplanering, olika ansökningar och handledning.

Två stödgrupper har träffats elva gånger respektive fem gånger var. Grupperna består av sammanlagt sju personer.

Samarbete och kvalitetssäkring inom ramen för Demensrådgivningen

För att kunna följa med utvecklingen inom förenings- och rådgivningsarbetet har verksamhetsledaren Fia Hagelberg deltagit i följande tillställningar/information:

- Månatliga arbetsplatsmöten vid Ålands handikappförbund.
- Regelbunden kontakt med minnesmottagningen på Ålands Hälso- och Sjukvård.
- 23.4 som nytillträdd verksamhetsledare hölls "brainstorming" med Demensföreningens styrelse.
- 3.5 besökte verksamhetsledaren Silverängen Odalgården i Mariehamn när det hölls akvarellmålning. Under året har klienter på Silverängen erbjudits åtta akvarellmålningstillfällen av konstnär Raina Clemes. Akvarellmålningstillfällena bekostades av Demensföreningen.
- 16.5 föreläsning "Arbete åt alla" som arrangerades av Handikappförbundet i Lagtingets auditorium.
- 3.7 studiebesök 3.7 till Hattstugan Gotland (demensboende med 10 platser).
- 22.8 Institutet för hälsa och välfärd informerade om sin verksamhet på HandiCampen.
- 29.8 informationstillfälle för Godby Rotary, Demensföreningen informerade tillsammans med Reumaföreningen.
- 23.10 seniormässa på Röda korsgården i arrangemang av Röda Korset.
- 4.11 Katarina Dahlman höll ett informationsmöte angående kommunernas socialtjänst (KST) på HandiCampen.
- 19.11 studiebesök från Ålands yrkesgymnasium närvårdarstuderande på HandiCampen.
- 19.11 träff med landskapsregeringens specialsakkunniga Ann-Christin Österbacka.
- 21.11 information till närståendevårdare på Folkhälsan.
- 25.11 föreläsning med Jane Lindell Ljunggren från Hattstugan Gotland.

2. Övrig förenings- och informationsverksamhet

2.1 Ekonomi och personal

Föreningens verksamhet har i främsta hand finansierats med medel från Ålands Penningautomatförening. Övrig finansiering har bestått av medlemsavgifter, intäkter från hyllnings- och kondoleanskort, donationer samt julkonserter.

Demensföreningen har en verksamhetsledare som arbetar 80 % av kansliarbetstiden. Hennes främsta uppgift är att handha demensrådgivningen vid föreningens kansli och handha föreningens allmänna förvaltning. Kanslitiden är måndag – torsdag kl. 09.00 – 15.00 och vid behov annan tid enligt överenskommelse. Verksamhetsledaren fungerar även som föreningens sekreterare och kassör. Från årets början till 28.02.2019 var Cita Nylund vik. verksamhetsledare. Fia Hagelberg anställdes som vik. verksamhetsledare från 15.04.2019 och blev tillsvidare anställd som verksamhetsledare från 01.10.2019. Förra demensrådgivare Regina Österlund gick i pension den 01.10.2019.

2.2 Medlemmar och medlemsvärvning

Medlemsantalet har ökat från 165 till 173 personer. Medlemsvärvningen har främst skett genom rekrytering via styrelsemedlemmarna, verksamhetsledaren, stödgruppsverksamheten och olika aktiviteter.

2.3 Styrelsemöten och arbetsgruppsmöten

Styrelsen har sammanträtt 13 gånger varav ett var ett e-postmöte och behandlat 151 paragrafer. Styrelsen har huvudsakligen haft sina träffar i handikappförbundets lokaler på Skarpansvägen.

2.4 Medlemsmöten

Vårmetet hölls måndagen den 13 maj 2019 kl. 18.30 på HandiCampen, 15 medlemmar deltog. Höstmötet hölls måndagen den 11 november 2019 kl. 18.00 på Nautical, 39 medlemmar deltog.

På höstmötet avtackades förra demensrådgivaren Regina Österlund med gåva och blommor. Regina arbetade på Demensföreningen i nästan 20 år. På mötet utlottades 10 biljetter till Mariehamns Kvartettens julkonsert i Jomala kyrka.

2.5 Hörande, utlåtande och samverkan (Remissvar, yttranden och insändare)

Föreningen har under året samarbetat med Ålands handikappförbund med avseende på gemensamma remissvar, yttranden och insändare.

Av Mariehamns stadsstyrelse tillsatta arbetsgrupp hördes föreningens nya verksamhetsledare Fia Hagelberg och den tidigare verksamhetsledaren Cita Nylund den 3 maj gällande Mariehamn stads utveckling av demensvården. Arbetsgruppen begärde ett utlåtande av Demensföreningens styrelse angående demensvårdens utveckling i Mariehamn, utlåtandet skickades in 18 juni.

Hörande av lagtingets social- och miljöutskott den 11 juni angående lagförslag till Äldrelag för Åland, verksamhetsledaren representerade Demensföreningen.

Den 22 oktober hade verksamhetsledaren möte med patient- och klientombudsmannen Benjamin Sidorov angående insjuknades och närståendevårdares rättigheter.

Hörandeträff den 26 november med social- och miljöutskottet angående nya regeringsprogrammet. Demensföreningen som representerades av styrelsemedlem Regina Johansson och verksamhetsledaren lämnade ett utlåtande innehållande viktiga ämnen som berör insjuknade, närstående, omvårdnad och koordinering.

2.6 Representation

- Föreningens representant i Ålands handikappförbunds styrelse har varit Jatta Erämetsä med ersättare Mejt Svanström.
- Vid Ålands handikappförbunds vårmöte 25 april och höstmöte 28 november representerades föreningen av ordförande Tuula Mattsson.
- På internationella funktionshinderdagen den 3 december utdelades Handikappförbundets bemötandepreis. Verksamhetsledaren medverkade i juryn.

2.7 Informationsverksamhet

Demensföreningen har vid ett flertal gånger under året medverkat i Ålands radio för intervjuer angående föreningens verksamhet och yttrandet kring kartläggningen av demensvårdens utveckling i Mariehamn. Skriftligt informationsmaterial har distribuerats till enskilda personer och enheter, som har begärt olika former av demensrådgivning. Information, rådgivning och stöd har riktat sig till bl.a. medlemmar, klienter, närståendevårdare, anhöriga, yrkesverksamma inom social- och hälsovård, andra serviceproducenter, studerande, förtroendevalda och allmänheten.

26.6 träffade verksamhetsledaren överläkare Christian Andersson och sjukskötare Tove Jonsson Grönlund vid Minnesmottagningen för informationsutbyte.

29.8 var Demensföreningens tillsammans med Reumaföreningens verksamhetsledare inbjudna till Godby Rotary för att ge information om respektive förening.

8.10 deltog verksamhetsledaren tillsammans med inbjudna företrädare från kommuner i ett samverkansmöte arrangerat av Björkkö AB som även presenterade sin verksamhet.

9.10 var verksamhetsledaren tillika övriga medlemmar i Handikappförbundet, politiker samt övriga samhällsmedborgare inbjudna på frukostmöte till klubbhuset Pelaren. Pelaren presenterade sin verksamhet. Verksamhetsledaren fick tillfälle att prata med regeringspolitiker och diskutera demensvårdens dilemma med ökande brist på personal och särskilt behörig/utbildad personal.

23.10 deltog Demensföreningens verksamhetsledare på seniormässan arrangerad av Röda Korset på Röda korsgården med informationsgivning och utdelning av broschyrer samt rekrytering av nya medlemmar.

19.11 besökte Ålands yrkesgymnasium HandiCampen för ett studiebesök hos Demensföreningen, sju närvårdarstuderande och en lärare deltog. Eleverna ställde ivrigt frågor och hade god insikt i hur läget i demensvården ser ut idag på fältet i och med att det gör praktik och hade viss arbetslivserfarenhet.

21.11 var verksamhetsledaren inbjuden till Folkhälsans närståendeträff för att ge information om Demensföreningen.

25.11 anordnade Demensföreningen en föreläsning med Jane Lindell Ljunggren från Hattstugan Gotland i Kyrkby högstadium, auditoriet. Föreläsningen var mycket uppskattad. Inbjudna var föreningens medlemmar, anhöriga, närståendevårdare, vårdpersonal inom kommuner och ÅHS, studerande vid Ålands yrkesgymnasium och Högskolan på Åland, kommunanställda inom sociala sektorn och politiker.

Föreläsning med Jane Lindell Ljunggren 25.11.2019

28.11 deltog verksamhetsledaren i ett samarbetsmöte arrangerat av Mariehamns stads äldreomsorg Pernilla Karlsson, Christina Karlsson och Anne Lindholm, övriga deltagare var ÅHS chefsläkare Olli-Pekka Lehtonen.

2.8 Internationella Alzheimerdagen

Den 21 september uppmärksammade föreningen internationella Alzheimerdagen med en gemensam medlemslunch på Pensionat Solhem. Efter lunchen hölls en föreläsning om närståendevårdares rättigheter av Johanna Björkvall Björkkö Ab. Till kaffet bjöds det på musikunderhållning av Kim & Marianne där medlemmarna både fick sjunga och "hala rep".

2.9 Medlemsaktiviteter

- Demensföreningen har i samarbete med Reumaföreningen på Åland, föreningen Vårt hjärta, föreningen Andning- och allergi samt Ålands cancerförening ordnat två allsångstillfällen, den 13 mars och den 24 oktober. Allsången var på restaurang Oliven med Lasse Fredriksson som allsångsledare. En mycket uppskattad aktivitet av deltagarna.
- Demensföreningen erbjöd under hösten subventionerad massage på Massagenu. Subventionen uppgick till 30 € och gällde för ett behandlingstillfälle. Erbjudandet utnyttjades inte i någon hög grad av medlemmarna.
- Den 5 juni anordnades dans med bandet Gubbarna i Badhuspaviljongen i samarbete med Reumaföreningen, Vårt hjärta och Folkhälsan. Dansen lockade ett cirka åttiotal dansare. Demensföreningen bjöd sina medlemmar på inträdet.

3. Organiserad stödgruppsverksamhet för anhöriga och närstående

Under året har organiserade gruppträffar anordnats för anhöriga och närståendevårdare. Syftet har varit att de anhöriga skall få information och stimulans och få utbyta erfarenheter genom att samtala och umgås i grupp. Antalet deltagare i vardera gruppen har varit cirka åtta personer. Under motsvarande tid har de insjuknade som inte kan vara hemma själva varit på dagverksamhet på Oasen eller på effektiviserat serviceboende eller intuition. Träffarna har varit avgiftsfria för deltagarna. Lättare servering har ingått. Deltagarna har haft eget ansvar för transport. Färdtjänst har kunnat användas. Det har varit två grupper som vardera har träffats en gång i månaden. Träffarna har skett vid handikappförbundets lokaler på Skarpansvägen 30.

4. Samarbete med dagverksamheter och boende- och vårdenheter, Ålands hälso- och sjukvård, kommunerna, vårdutbildningsenheterna, patientintresseföreningarna och andra serviceproducenter

Demensföreningen vill bevaka intresset för målgrupperna beträffande en god daglig livskvalitet för personer med demenssjukdom och en fungerande avlastning för anhöriga och närståendevårdare. Föreningen har ställt verksamhetsledaren till förfogande som sakkunnig resursperson för utvecklandet av och stöd till kvalitativ dagverksamhet och anpassade boende- och vårdenheter i de olika kommunerna. En kontinuerlig kontakt och ett gott samarbete med de olika aktörerna inom verksamhetsområdet gynnar sakfrågan och underlättar utvecklandet av omsorgen för de berörda personerna. Ett mål har varit att kontakten med föreningen ska vara en naturlig del av verksamheten.

Föreningen har följt med kommunernas och landskapets arbete med servicen till personer med demenssjukdom, tagit del av styrdokument och bistått med information och sakkunskap till dessa. Föreningen har även bevakat intressegruppens rättigheter i utvecklandet av handlingsplaner, lagar och förordningar.

Kompetensnätverk för demensomvårdnad på Åland

Kompetensnätverket startades upp på nytt efter det senaste mötet som hölls under 2017. Demensföreningen fungerar som koordinator för det regionala nätverket där verksamhetsledaren fungerar som sammankallare och sekreterare till möten. Den 6 juni hölls det första mötet för Kompetensnätverk för demensomvårdnad på Åland på HandiCampen. Verksamhetsledaren och fjorton personer från olika arbetsplatser inom landskapet Åland deltog i mötet.

Syfte och mål med nätverket är:

Dela information, ta reda på information och sprida informationen vidare. Samverka för att lättillgängligt sprida information gällande kompetenshöjning för alla som kommer i kontakt med minnessjuka.

Under året hölls ytterligare ett möte den 31 oktober på HandiCampen, tolv personer samt verksamhetsledaren deltog i mötet.

5. Övrig stödverksamhet

Demensföreningen vill stöda utveckling av vården och omsorgen för personer med demenssjukdom. Att uppmuntra till studier och fördjupade studier inom geriatri och demensvård förbättrar kvaliteten på vården i ett långt perspektiv.

För att uppmuntra studier inom vård och omsorg tilldelar föreningen stipendium till studerande vid Ålands yrkesgymnasium och vissa fall till Högskolan på Åland. Stipendium kan komma ifråga för inriktning på vård och omsorg för äldre. Under 2019 tilldelades två stipendier till studerande på Ålands yrkesgymnasium.

Guldkantsmedel

I juni fördelade föreningens styrelse medel som inkommit genom kondoleansinbetalningar, sk guldkantsmedel, till demsenheterna till en summa av 40€ / klient, antalet klienter var 98.

Under året användes guldkantsmedelna till bland annat lunch på restaurang, café besök, blommor, glass och jordgubbar på torget, taxiresor för utfärder samt bingovinster. Guldkantsmedlen är en mycket uppskattad gåva och har ibland även använts för att göra inredningen och miljön mer hemlik på enheterna, något som är av stor betydelse för människor med demenssjukdom.

Övrigt

Föreningens styrdokument består av föreningens stadgar från 2012, föreningslagen, verksamhetsplanen samt budgeten. Utöver detta har föreningen en jämställdhetspolicy. Policyns syfte har varit att stärka ett gott socialt klimat och trivsel för styrelsemedlemmarna, verksamhetsledaren och föreningsmedlemmarna samt för övriga personer som har berörts av Demensföreningens verksamhet. Föreningen har arbetat för ett samhälle där personer med demenssjukdom och deras anhöriga skall omfattas av delaktighet och gemenskap och på lika villkor och med lika ansvar som andra samhällsmedborgare.

Demensföreningens styrelse framför härmed sitt tack till alla medlemmar och medarbetare samt till alla andra som har engagerat sig i och bidragit till föreningens verksamhet under 2019.

Mariehamn den 20.04.2020

Verksamhetsledare Fia Hagelberg